

Lovtidende A

2015

Udgivet den 15. april 2015

9. april 2015.

Nr. 429.

Bekendtgørelse om udelukkelse af indsatte fra fællesskab, herunder anbringelse i observationscelle m.v., i fængsler og arresthuse (bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab)

I medfør af § 63, stk. 10, § 64, stk. 2, § 105, stk. 2, og § 111, stk. 3, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 435 af 15. maj 2012, som ændret ved lov nr. 739 af 25. juni 2014, og § 776, 1.-3. pkt., i lov om retsens pleje, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1308 af 9. december 2014, fastsættes:

Fælles regler

§ 1. Indsatte kan udelukkes fra fællesskab efter strafful- dbyrdeslovens §§ 63-64. Straffuldbyrdeslovens §§ 63-64 og denne bekendtgørelse finder tilsvarende anvendelse for varetægtsarrestanter.

Stk. 2. Bestemmelserne i straffuldbyrdeslovens § 63 og §§ 3-5 og §§ 9-12 i denne bekendtgørelse finder anvendelse ved enhver form for udelukkelse fra fællesskab med andre indsatte, jf. dog straffuldbyrdeslovens § 64.

§ 2. Under udelukkelse fra fællesskab, herunder anbringelse i observationscelle m.v., jf. straffuldbyrdeslovens §§ 63-64, kan den indsatte udøve sine sædvanlige rettigheder i det omfang, det er foreneligt med opholdet. Kriminalforsorgsområdet skal yde den indsatte den fornødne bistand i denne forbindelse.

Stk. 2. Der kan ikke gøres begrænsninger i den indsatte ret til ukontrolleret brevveksling som nævnt i straffuldbyrdeslovens § 56, stk. 1.

Udelukkelse fra fællesskab

§ 3. Når en indsat udelukkes fra fællesskab efter strafful- dbyrdeslovens § 63, stk. 1, nr. 2, 1. led, med henblik på, at den indsatte afgiver urinprøve, skal udelukkelsen fra fælles- skab bringes til ophør, når den indsatte har afgivet urinprø- ve, og senest 3 timer efter udelukkelsen er iværksat.

§ 4. Ved midlertidig udelukkelse fra fællesskab, jf. straf- fuldbyrdeslovens § 63, stk. 3, skal den indsatte så hurtigt som muligt orienteres om hvilke retsregler, afgørelsen er truffet efter, og have lejlighed til at udtale sig i sagen.

Stk. 2. Midlertidig udelukkelse fra fællesskab må ikke ud- strækkes i længere tid, end det er nødvendigt for behandlin- gen af spørgsmålet om udelukkelse fra fællesskab eller over-

førsel. Midlertidig udelukkelse kan højst vare i 5 dage, med- mindre ganske særlige omstændigheder gør sig gældende.

§ 5. Inden der træffes afgørelse om udelukkelse fra fæl- lesskab, jf. straffuldbyrdeslovens § 63, skal den indsatte gøres bekendt med adgangen til at lade sig bistå og have lej- lighed til at udtale sig.

Stk. 2. Afgørelsen træffes på grundlag af de foreliggende oplysninger. Kriminalforsorgsområdet afgør, om det af hen- syn til klarlæggelse af sagens omstændigheder er påkrævet at indhente yderligere oplysninger eller foretage afhøring af personale eller indsatte. Foretages der afhøringer, skal den afhørte have lejlighed til at godkende referatet af sin forkla- ring, og det skal fremgå af referatet af afhøringen, om god- kendelse er sket.

Stk. 3. Afhøringer skal overværes af en af kriminalfor- sorgsområdets ansatte.

Stk. 4. Der skal gøres notat om den truffe afgørelse i Kli- entsystemets udelukkelsesmodul. Notatet skal indeholde

- 1) en gengivelse af, hvad der er indberettet,
- 2) oplysning om, efter hvilken bestemmelse der er truffet afgørelse om udelukkelse fra fællesskab,
- 3) oplysning om dato og klokkeslæt for, hvornår afgørel- sen er meddelt den indsatte,
- 4) oplysning om, at den indsatte er orienteret om mulighe- den for at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen, i de tilfælde hvor dette fremgår af § 23, stk. 1,
- 5) oplysning om hvornår fristen for at indgive klage udlø- ber, i de tilfælde hvor der er mulighed for at påklage af- gårelsen jf. § 23, stk. 2, og
- 6) oplysning om, at den indsatte er orienteret om hvilke retsregler, afgørelsen er truffet i henhold til, jf. forvalt- ningslovens § 24, stk. 3, 1. pkt., jf. § 24, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 5. Notatet skal herudover indeholde en gengivelse af de afgivne forklaringer, som skal protokolleres, mens den, der afgiver forklaring, er til stede. Notatet skal endvidere in- deholde nærmere oplysning om på hvilket grundlag, afgørel- sen er truffet. Videre skal notatet indeholde oplysninger om eventuelle begrænsninger i retten til på ethvert tidspunkt at lade sig bistå af andre. Notatet skal indeholde en begrundel- se for afgørelsen. Begrundelsen skal indeholde en henvis- ning til de retsregler, afgørelsen er truffet efter, og angive

hvilke hovedhensyn, der har været bestemmende for skønnet, ligesom de faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, skal fremgå.

§ 6. Indsatte, der har været udelukket fra fællesskab i mere end 14 dage, skal vejledes udførligt om de særlige rettigheder og tilbud, der tilkommer dem efter nærværende bestemmelse og § 7. Med henblik på at mindske den særlige belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred, som er forbundet med udelukkelse fra fællesskab, påhviler det personalet løbende at være særligt opmærksom på, om indsatte, som er udelukket fra fællesskab i mere end 14 dage, har behov for øget personalekontakt, tilsyn af læge, herunder en psykiater m.v. Det påhviler personalet at være opmærksom på, at dette behov øges i takt med varigheden af udelukkelsen.

Stk. 2. I forhold til indsatte, der har været udelukket fra fællesskab i mere end 14 dage, skal personalet være særligt opmærksom på, om der under henvisning til den indsatte forhold sammenholdt med hensynet til orden og sikkerhed i institutionen kan ske lempelser f.eks. i form af

- 1) fællesskab med en eller flere andre indsatte i cellen eller under gårdtur,
- 2) mulighed for at arbejde i fællesskab,
- 3) aktiviteter i fritiden med en eller flere andre indsatte eller med personalet.

Stk. 3. Indsatte, der har været udelukket fra fællesskab i mere end 14 dage, skal endvidere

- 1) tilbydes regelmæssige og længerevarende samtaler med f.eks. præst, læge eller psykolog,
- 2) have tv stillet gratis til rådighed, og
- 3) have særlig adgang til eneundervisning og arbejde, herunder anden godkendt aktivitet, som kan medvirke til at mindske den særlige belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred, som er forbundet med udelukkelse fra fællesskab.

§ 7. En indsat, der efter straffuldbyrdelseslovens § 63, stk. 9, 2. pkt., undtagelsesvis har været udelukket fra fællesskab i mere end 3 måneder, skal udover de tilbud, der er nævnt i § 6, så vidt muligt og efter en konkret vurdering af den pågældendes behov sammenholdt med ordens- og sikkerhedsmæssige forhold, tilbydes

- 1) særligt veludstyret celle, og
- 2) mulighed for udvidet besøg.

§ 8. Indsatte under 18 år, som har været udelukket fra fællesskab i et sammenhængende tidsrum af mere end 4 ugers varighed, og indsatte på 18 år eller derover, som undtagelsesvis har været udelukket fra fællesskab i et sammenhængende tidsrum af mere end 6 måneders varighed, skal udover de aktiviteter, som følger af §§ 6-7, tilbydes yderligere mindst 3 timers daglig aktivering med personkontakt.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal 1 gang ugentligt i samarbejde med den indsatte udfærdige en plan for vedkommendes aktivering i medfør af stk. 1.

§ 9. Når udelukkelse fra fællesskab bringes til ophør, jf. straffuldbyrdelseslovens § 63, stk. 8, 1. pkt., skal der gøres notat om dato og klokkeslæt for udelukkelsens ophør.

Stk. 2. Der skal endvidere gøres notat om kriminalforsorgsområdets overvejelser efter straffuldbyrdelseslovens § 63, stk. 8, 2. pkt., om helt eller delvis at bringe udelukkelsen til ophør, herunder om dato og klokkeslæt for overvejelserne. Notatet skal endvidere indeholde en plan for, hvordan den indsatte kan bringes tilbage til fællesskabet, herunder hvordan der kan lempes i udelukkelsen fra fællesskab, jf. § 6, stk. 2.

Stk. 3. Det i stk. 2 nævnte notat skal godkendes af områdedirektøren, områdechefen for klientsagsbehandling eller den, der ved særskilt bemyndigelse har fået tillagt kompetencen.

§ 10. Når en indsat har været udelukket fra fællesskab i 14 dage, skal det indberettes til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Tilsvarende gælder ved afslutningen af hver efterfølgende 14 dages periode. Sammen med indberetningen skal der indsendes kopi af det i § 5, stk. 4 og 5, nævnte notat og kopi af de i § 9, stk. 2, nævnte notater.

§ 11. Såfremt kriminalforsorgsområdet finder, at det helt undtagelsesvis er nødvendigt at udelukke den indsatte fra fællesskab for en periode, der overstiger 3 måneder, skal kriminalforsorgsområdet sende en indstilling herom til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Det påhviler kriminalforsorgsområdet at indsende indstillingen til direktoratet, så den modtages 2 uger inden udelukkelsen har været 3 måneder, med henblik på at direktoratet kan træffe afgørelse, inden udelukkelsens varighed overstiger 3 måneder.

Stk. 2. Forinden Direktoratet for Kriminalforsorgen træffer afgørelse, har den indsatte ret til en samtale med en repræsentant for direktoratet. Kriminalforsorgsområdet skal i indstillingen anføre, at den indsatte er gjort bekendt med denne ret, og om den indsatte ønsker at benytte sig heraf.

Stk. 3. Hvis Direktoratet for Kriminalforsorgen har truffet afgørelse om udelukkelse fra fællesskab i mere end 3 måneder, skal kriminalforsorgsområdet til brug for direktoratets overvejelser om helt eller delvist at bringe udelukkelsen fra fællesskab til ophør mindst én gang om ugen indsende de i medfør af § 9, stk. 2, udarbejdede notater til direktoratet.

§ 12. Indsatte, som er udelukket fra fællesskab, har ret og pligt til at være beskæftiget efter reglerne i straffuldbyrdelseslovens §§ 38-42 og beskæftigelsesbekendtgørelsen, medmindre udelukkelsen er sket på baggrund af, at den pågældende i længere tid har nægtet at påtage sig beskæftigelse i institutionen, jf. beskæftigelsesbekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Stk. 2. Den indsatte har endvidere adgang til at tilbringe tid i fri luft i overensstemmelse med reglerne i straffuldbyrdelseslovens § 43, stk. 3.

Stk. 3. Den indsatte kan kun deltage i gudstjenester, der afholdes i institutionen, når det skønnes, at der ikke er ordens- og sikkerhedsmæssige problemer forbundet hermed.

§ 13. Kriminalforsorgsområdet kan fastsætte regler om begrænsning i adgangen til at medtage egne genstande i tilfælde, hvor en indsat, der udelukkes fra fællesskab, isoleres i opholdsrum på særlig afdeling eller i et arresthus. For så vidt angår udelukkelse fra fællesskab i mere end 7 dage, kan der dog kun fastsættes begrænsninger, der er konkret be-

grundet i pladsforholdene i institutionen eller særlige sikkerhedshensyn.

Gennemførelse af isolation i særligt sikrede afsnit og opholdsrum i lukkede fængsler og arresthuse

§ 14. Afgørelse om anbringelse efter straffuldbyrdslovens § 63, stk. 5, og om ophør af anbringelsen træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen efter drøftelse med repræsentanter for de involverede kriminalforsorgsområder.

Stk. 2. Direktoratet for Kriminalforsorgen skal mindst én gang om ugen overveje spørgsmålet om helt eller delvis at bringe anbringelsen til ophør. Direktoratet skal i denne forbindelse fra de involverede kriminalforsorgsområder modtage de i medfør af § 9, stk. 2, udarbejdede notater.

§ 15. Anbringelse skal så vidt muligt ske i celler, der er større end normalt, og som er indrettet med en bedre udstyrsstandard.

Stk. 2. Under anbringelsen skal der føres et indgående tilsyn med den indsatte. Enhver, der tilses den pågældende, skal gøre notat herom i Klientsystemets udelukkelsesmodul. I udelukkelsesmodulet skal indføres oplysning om tidspunktet for tilsynet og oplysning om den pågældendes tilstand samt eventuelle bemærkninger om behovet for at opretholde anbringelsen.

Anbringelse i observationscelle

§ 16. Anbringelse i observationscelle efter straffuldbyrdslovens § 64, stk. 1, nr. 1, kan kun finde sted, hvis

- 1) det er nødvendigt for at forebygge hærværk,
- 2) afgørende hensyn til orden og sikkerhed i institutionen kræver det, eller
- 3) der er behov for særlig observation.

Stk. 2. Anbringelse i observationscelle må ikke ske, hvis anbringelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

§ 17. Anbringelse kan kun ske i en celle, der er godkendt som observationscelle af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 2. En celle, der er godkendt som observationscelle, kan ikke anvendes til andet formål uden direktoratets generelle tilladelse.

§ 18. Anbringelse i observationscelle skal gennemføres så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 2. Anbringelsen skal straks bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt.

§ 19. Afgørelse om anbringelse i observationscelle og om ophør af anbringelsen træffes af kriminalforsorgsområdet.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal straks foretage notat om det passerende i Klientsystemets observationscellemodul. I observationscellemodulet skal foretages notat om afgørelsen og begrundelsen herfor, oplysning om dato og klokkeslæt for, hvornår afgørelsen er meddelt den indsatte samt oplysning om kriminalforsorgsområdets overvejelser efter § 20. Når den indsatte er orienteret om muligheden for at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen og om, hvornår fri-

sten for at indgive klage udløber, jf. § 23, skal dette påføres rapporten.

§ 20. Der skal tilkaldes læge, hvis

- 1) der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anbringelsen, eller
- 2) den indsatte selv anmoder om lægehjælp.

Stk. 2. I forbindelse med anbringelsen foretages undersøgelse af den indsattes person, jf. straffuldbyrdslovens § 60, medmindre kriminalforsorgsområdet skønner, at det er unødvendigt. Hvis det er nødvendigt i det enkelte tilfælde, kan der endvidere foretages omklædning af den indsatte. Den indsatte skal i givet fald anmodes om selv at foretage omklædningen.

§ 21. Under anbringelsen skal den indsatte jævnligt tilses af personalet. Enhver, der tilses den pågældende, skal gøre notat herom i skemaet i Klientsystemets observationscellemodul, uanset om der er sket ændringer i den indsattes forhold. Notatet skal indeholde oplysning om dato og klokkeslæt for tilsynet og oplysning om den pågældendes tilstand, samt eventuelle bemærkninger om behovet for at opretholde anbringelsen.

Stk. 2. Hvis der træffes bestemmelse om at opretholde anbringelsen i observationscelle i mere end tre døgn, skal kriminalforsorgsområdet straks foretage indberetning herom til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Indberetningen skal indeholde en nærmere begrundelse for, at betingelserne for fortsat anbringelse i observationscelle anses for opfyldt, og skal i øvrigt henvise til de oplysninger, som er noteret i Klientsystemets observationscellemodul.

Ophold i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted

§ 22. En afgørelse om, at en indsat midlertidigt (i nogle få timer) skal opholde sig i eget opholdsrum, eller at en indsat, der nægter at være beskæftiget med en af kriminalforsorgsområdet godkendt aktivitet, skal opholde sig i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted, kan træffes af kriminalforsorgsområdet, jf. straffuldbyrdslovens § 64, stk. 1.

Stk. 2. Bestemmelsen om ophold efter stk. 1 skal straks ophæves, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt, herunder ved den almindelige arbejdstids ophør.

Administrativ klageadgang

§ 23. Følgende afgørelser truffet af kriminalforsorgsområdet kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen:

- 1) En afgørelse om udelukkelse fra fællesskab efter straffuldbyrdslovens § 63, stk. 1.
- 2) En afgørelse om udelukkelse fra fællesskab efter straffuldbyrdslovens § 63, stk. 2.
- 3) En afgørelse om midlertidig udelukkelse fra fællesskab efter straffuldbyrdslovens § 63, stk. 3.
- 4) En afgørelse om anbringelse i særlig observationscelle af ordens- og sikkerhedsmæssige grunde efter straffuldbyrdslovens § 64, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen skal være iværksat inden to måneder efter, at indgrebet er ophørt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan i særlige tilfælde se bort fra denne frist.

Stk. 3. En klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke opsættende virkning, medmindre kriminalforsorgsrådet eller direktoratet træffer bestemmelse herom.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 283 af 26. marts 2012 om udelukkelse af indsatte fra fællesskab, herunder anbringelse i observationscelle m.v., i fængsler og arresthuse (bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab) ophæves.

Ikrafttræden

§ 24. Bekendtgørelsen træder i kraft den 6. maj 2015.

Justitsministeriet, den 9. april 2015

METTE FREDERIKSEN

/ Johan Reimann